

Strategia de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2007-2013

Introducere

Planul de Dezvoltare Regionala Nord Est (PDR Nord-Est) reprezinta cererea de finantare a regiunii, fiind instrumentul prin care regiunea isi promoveaza prioritatile si interesele in domeniul economic si social, reprezentand in acelasi timp contributia regiunii la elaborarea Planului National de Dezvoltare si a Programelor Operationale.

In perioada martie 2004 - februarie 2005 a fost elaborat, in cadrul unui larg parteneriat regional, PDR Nord-Est 2007-2013, stabilit conform Hotararii de Guvern 1115/2004 privind elaborarea in parteneriat a Planului National de Dezvoltare.

Parteneriatul regional este structurat pe trei nivele: Comitetul Regional pentru Planificare Nord Est (CRP Nord-Est), Grupuri de Lucru Tematice Regionale si Grupuri de Lucru Judetene, fiind format din reprezentanti ai: administratiei publice locale, serviciilor deconcentrate ale administratiei publice centrale, Directiilor Judetene de Statistica, Directiilor Judetene de Agricultura, Camerelor de Comert si Industrie, Inspectoratelor Scolare Judetene, Agentiilor Judetene de Protectia Mediului, Agentiilor Judetene de Ocupare a Fortei de Munca, Universitatilor, Institutiiilor de Cercetare, Asociatiilor Patronale, Asociatiilor Profesionale, Uniunilor Sindicale, alti actori economici si sociali relevanti.

Grupurile de lucru regionale au fost dezvoltate pe urmatoarele tematici:

- Dezvoltarea infrastructurii si protejarea mediului,
- Dezvoltarea mediului de afaceri,
- Dezvoltarea turismului,
- Dezvoltarea resurselor umane si a serviciilor sociale,
- Agricultura si dezvoltare rurala.

PDR Nord-Est 2007-2013 a fost avizat tehnic de catre Comitetul Regional de Planificare Nord-Est, reunit in data de 10 februarie 2005 si aprobat de catre Consiliul de Dezvoltare Regionala Nord-Est in cadrul sedintei organizate in data de 7 martie 2006.

Directiile de interventie strategice vor putea fi finantate prin fonduri nationale, europene si alte fonduri internationale.

Obiectivele Strategiei Regionale Nord-Est 2007-2013

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Nord-Est a fost elaborata respectand principiul parteneriatului si avand la baza nevoile desprinse din Analiza socio-economica a regiunii si Analiza SWOT.

Regiunea Nord-Est, prima dintre cele opt regiuni de dezvoltare, sub aspectul marimii si al populatiei, se situeaza pe ultimul loc in Romania in raport cu produsul intern brut regional pe cap de locuitor, datorita pe de o parte nivelului scazut al productivitatii, iar pe de alta parte a unui nivel al infrastructurii fizice si de utilitati dintre cel mai scazute din punct de vedere cantitativ si calitativ. Totodata, regiunea a inregistrat pe orizonturi largi de timp cote inalte ale ratei somajului.

In acest context, **obiectivul general al Strategiei Regionale Nord-Est 2007-2013 este reducerea decalajului existent fata de regiunile dezvoltate ale Romaniei prin cresterea gradului de competitivitate si atractivitate regional.**

Obiectivul general si obiectivele specifice sunt prezentate sintetic in diagrama de mai jos:

Directii strategice de dezvoltare

Strategia Regionala Nord Est 2007-2013 contine prioritati si masuri ce vor putea fi finantate din instrumente structurale prin Programul Operational Regional, Programe Operationale (Infrastructura de Transport, Infrastructura de Mediu, Cresterea Competitivitatii Economice, Dezvoltarea Resurselor Umane si Servicii Sociale, Dezvoltarea Capacitatii Administrative), Planul National Strategic pentru Dezvoltare Rurala, precum si din alte surse de finantare, avand urmatoarea structura:

Prioritate 1 - Infrastructura si mediul	Masura 1.1 - Modernizarea infrastructurii locale si regionale de transport rutier Masura 1.2 - Modernizarea garilor si a retelei feroviare Masura 1.3 - Modernizarea infrastructurii aeroportuare Masura 1.4 - Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de mediu Masura 1.5 - Dezvoltarea infrastructurii energetice Masura 1.6 - Reabilitarea si dezvoltarea infrastructurii educationale, sociale si de sanatate Masura 1.7 - Infiintarea centrelor de asistenta sociala Masura 1.8 - Reabilitare urbana
Prioritate 2 - Sprijinirea afacerilor	Masura 2.1 - Investitii pentru sprijinirea crearii IMM-urilor si microintreprinderilor si dezvoltarii celor existente Masura 2.2 - Servicii de consultanta in/si pentru dezvoltarea afacerilor in regiune Masura 2.3 - Cercetare, dezvoltare, inovare si dezvoltare tehnologica
Prioritate 3 - Turism	Masura 3.1 - Investitii in turism Masura 3.2 - Promovarea potentialului turistic
Prioritate 4 - Dezvoltare rurala	Masura 4.1 - Dezvoltarea infrastructurii rurale Masura 4.2 - Diversificarea activitatilor economice alternative din mediul rural
Prioritate 5 - Dezvoltarea resurselor umane si a serviciilor sociale	Masura 5.1 - Dezvoltarea formarii continue Masura 5.2 - Sprijin pentru dobandirea competentelor antreprenoriale Masura 5.3 - Dezvoltarea de servicii aferente sistemului integrat de formare a categoriilor dezavantajate Masura 5.4 - Sprijin pentru calificarea / reconversia profesionala a populatiei ocupate din mediul rural Masura 5.5 - Dezvoltarea formarii initiale Masura 5.6 - Intarirea capacitatii administrative si eficientizarea managementului fondurilor structurale Masura 5.7 - Dezvoltarea de servicii existente si infiintarea de noi servicii comunitare alternative

Prioritate 1 - Infrastructura si mediul

Obiectivul prioritatii

Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii fizice si sociale, preservand in acelasi timp conditiile de mediu

Masura 1.1 - Modernizarea infrastructurii locale si regionale de transport rutier

Obiectivul masurii

Reabilitarea si modernizarea infrastructurii rutiere in vederea asigurarii unui acces mai rapid si sigur catre zonele urbane, turistice, de afaceri si punctele de frontiera ale regiunii.

Justificarea masurii

Din analiza economico-sociala a Regiunii Nord Est rezulta o situatie extrem de critica a drumurilor judetene si comunale (care detin 80% din totalul drumurilor publice regionale), gradul de modernizare a acestora fiind de numai 8.5% - 2004.

In perioada analizata (1998-2004), situatia nu s-a schimbat semnificativ ca urmare a lucrarilor de modernizare realizate.

Asa cum reiese din analiza SWOT, un punct forte al regiunii il constituie drumul european E85, care strabate regiunea pe axa nord-sud, facand legatura unor orase importante ale regiunii cu capitala Romaniei. Pentru a asigura accesul rapid de pe aceasta magistrala cu celelalte centre din regiune, este necesara modernizarea si reabilitarea drumurilor judetene de legatura.

Analiza SWOT surprinde ca punct slab poluarea atmosferica constanta in marile orase datorata traficului rutier, care va putea fi solutionata si prin realizarea de sosele de centura pentru respectivele orase.

Prin pozitionarea regiunii pe viitoarea granita de est a Uniunii Europene, exista posibilitatea dezvoltarii fluxurilor comerciale. Se impune deci si modernizarea drumurilor judetene care fac legatura intre orase si puncte rutiere de trecere a frontierei.

Legatura dintre centrul tarii si regiunea Nord-Est se va realiza prin drumul expres Brasov - Bacau – Vaslui- Crasna, in conformitate cu Planul de Amenajare a Teritoriului National, sectiunea 1- Cai de comunicatie.

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului National, judetele din nordul regiunii vor fi strabătute de viitoarea autostrada Cluj Napoca – Dej – Bistrita – Suceava – Botosani – Stefanesti – Republica Moldova. Aceasta va asigura o comunicare rapida intre vestul si estul Europei. Realizarea “bretelelor” de drumuri modernizate judetene intre autostrada si punctele de trecere a frontierei vor permite deplasarea fluenta si in siguranta intre cele trei tari Romania – Moldova – Ucraina.

Prezenta unui centru modern dedicat transportului containerizat, la nivelul fiecarui judet, va avea ca scop adaptarea traficului de marfa la necesitatile crescande ale economiei zonale, ceea ce va duce la

facilitarea operatiunilor de comert atat intern cat si extern, si inevitabil la scaderea costurilor de transport marfa si eficientizarea activitatii agentilor economici.

In regiune exista zone afectate de calamitati naturale, in principal alunecari de terenuri si inundatii. Drumurile afectate de alunecari de terenuri sunt drumuri de acces, care fac legatura intre resedinte de judet si anumite areale ale judetelor.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni de reabilitare si modernizare a infrastructurii de transport rutier la standardele europene:

- drumuri judetene
- drumuri nationale
- sosele de centura
- drumuri de acces
- poduri
- treceri de nivel cale ferata
- bretele de legatura intre zone de interes turistic si de afaceri ridicat si drumuri nationale si europene
- realizarea unui centru de transport rutier containerizat, la standarde europene la nivelul fiecarui judet
- consolidari, terasamente, refacere si reabilitare a drumurilor de acces afectate de calamitati naturale

Masura 1.2 - Modernizarea garilor si a retelei feroviare

Obiectivul masurii

Reabilitarea si modernizarea garilor si unitatilor de triaj marfa in vederea asigurarii unui confort al pasagerilor si optimizarii transportului de marfuri in conformitate cu standardele europene.

Justificarea masurii

Regiunea Nord-Est este traversata de doua din cele opt magistrale ale tarii, ce leaga Bucuresti cu Ucraina, respectiv Republica Moldova.

Daca in ultima perioada, transportul feroviar de pasageri a avut de suferit datorita alternativei oferite de firmele de transport rutier, cel de marfa in general a avut o evolutie constanta.

O serie de gari nu au beneficiat de lucrari de reabilitare in cadrul programelor dezvoltate pana in prezent de Ministerul Transporturilor, Locuintei si Turismului.

Pentru a fi la nivelul standardelor europene, statiile de cale ferata amplasate pe magistrala feroviara 600, respectiv 500 si a cailor de legatura cu aceasta (judetul Suceava), necesita lucrari de reabilitare a cladirilor si utilitatilor.

Totodata, se va urmari introducerea sistemului informatic in garile mari pentru eliberarea legitimatiilor de calatorie cat si a unui sistem de semnalizare/orientare pentru statiile de cale ferata care sa urmareasca accesul catre alte mijloace de transport si obiective turistice.

Parte din activitatile ce urmaresc semnalizarea atractiilor turistice ar putea fi finantate prin masura destinata promovarii potentialului turistic.

Prezenta unui centru modern dedicat transportului containerizat, la nivelul fiecarui judet, va avea ca scop adaptarea traficului de marfa la necesitatile crescande ale economiei zonale, ceea ce va duce la facilitarea operatiunilor de comert atat intern cat si extern, si inevitabil la scaderea costurilor de transport marfa si eficientizarea activitatii agentilor economici.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in:

- actiuni de reabilitare a garilor, a utilitatilor aferente, de dotare cu echipamente IT pentru sistemul informatic de eliberare a legitimatiilor de calatorie
- realizarea in gari a sistemului de semnalizare/orientare catre mijloace de transport de legatura si atractii turistice
- realizarea unui centru de transport feroviar containerizat, la standarde europene la nivelul fiecarui judet
- reseaua feroviara va fi modernizata prin actiuni de:
 - extinderi tronsoane cai ferate;
 - electrificare retele cale ferata;
 - consolidari pe traseele afectate de erodari si alunecari de teren.

Masura 1.3 - Modernizarea infrastructurii aeroportuare

Obiectivul masurii

Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii aeroportuare in vederea sprijinirii mediului de afaceri si imbunatatirii accesului la patrimoniul turistic regional.

Justificarea masurii

Regiunea este deservita aerian prin cele trei aeroporturi regionale (Bacau, Iasi si Suceava) existand curse regulate de pasageri spre Bucuresti si ocazionale cu orase din unele tari comunitare, precum Italia, Franta, Spania si Germania.

In prezent, accesul rutier al turistilor straini de la punctele de trecere a frontierei din vestul tarii spre regiune se poate realiza in circa 10-11 ore, pe drumuri cu o infrastructura slaba si in conditii de trafic intens.

Se impune astfel, asigurarea unui acces rapid si direct al turistilor straini, din statele membre catre cele trei orase care detin aerogari. De aici, acestia pot ajunge catre zonele cu un inalt potential turistic (prezentate in analiza economico-sociala) folosind infrastructura rutiera.

Pentru a ajunge in orasele regiunii, investitorii straini apeleaza la cursele interne asigurate de Aeroportul Otopeni – Henri Coanda din Bucuresti, care adesea sunt la intervale mari de timp fata de momentul sosirii in Romania.

Dezvoltarea mediului de afaceri regional va fi sustinuta si de o serie de proiecte de infrastructura regionala care s-au realizat in cadrul Programului PHARE Coeziune Economica si Sociala, precum incubatoarele de afaceri din Botosani si Barlad, Centrul de Afaceri Bucovina din Suceava, Parcul

Tehnopolis din Iasi si Parcul de Soft din Hemeiusi-Bacau. La acestea se vor adauga proiectele de infrastructura de afaceri selectate in cadrul programului multianual PHARE 2004-2006.

Mai mult, firma German Airport Consulting Group a efectuat in 2003 la comanda R.A. Aeroportul Iasi, un studiu de piata privind potentialul de pasageri care doresc sa ajunga in regiune. Astfel, se estimeaza un numar mediu total anual de 139.000 pasageri proveniti din principalele metropole din vestul Europei.

In aceste conditii, prin modernizarea aeroporturilor regionale, s-ar putea efectua zboruri curente externe in conditii de maxima siguranta si conform standardelor aeronautice.

Prevederea cu suprafete de panotaj destinate promovarii si informarii, atat la nivel local cat si regional a calatorilor va duce la facilitarea accesului calatorilor la serviciile locale si regionale.

Realizarea unor terminale cargo este necesara pentru conectarea Regiunii de Nord Est la fluxul international de schimburi in scopul facilitarii comertului si activitatilor de productie, si a accelerarii ciclurilor de productie.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni de:

- extindere/modernizare piste de decolare/aterizare pentru tonaj de pana la 400 t
- modernizarea sistemelor de balizaj
- extindere terminale pasageri si constructie platforme de imbarcare/debarcare
- legaturi de transport pasageri la/de la avion
- constructie gard perimetral suprafata aeronautica
- constructie-reabilitare hangare pentru lucrari de intretinere aeronave
- realizarea de platforme de operare aeronave pentru transport marfuri
- dotarea aeroporturilor cu suprafete pentru panotaj comercial, informational la nivel local si regional
- realizare terminal cargo

Masura 1.4 - Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de mediu

Obiectivul masurii

Imbunatatirea standardului de viata a locuitorilor si cresterea atractivitatii de investire in mediul urban prin crearea, extinderea si modernizarea infrastructurii de mediu.

Justificarea masurii

In regiune, numai localitatile urbane sunt dotate cu statii de epurare a apelor uzate, cele mai multe dintre acestea datorita dotarilor necorespunzatoare si insuficientei capacitati nu functioneaza corespunzator. In consecinta, deversarea apelor uzate se realizeaza in conditiile in care nu au fost suficient epurate, provocand poluarea apelor de suprafata, de subteran si afectand in final sanatatea locuitorilor.

In domeniul sistemelor de management al deseurilor, dotarile si infrastructura existenta sunt extrem de reduse, necorelate cantitativ si calitativ cu efectivul populatiei regionale.

Asa cum reiese din analiza economico-sociala, in zonele urbane se constata o gestionare defectuoasa a deseurilor menajere si industriale, datorata urmatoarelor cauze:

- colectarea deseurilor nu se realizeaza in mod selectiv;
- depozitarea deseurilor se face la rampele de gunoi ale oraselor. Acestea sunt depasite atat din punct de vedere al capacitatii de stocare, a masurilor de protejare a mediului, cat si al modului de recuperare a materialelor utile.

Modul actual de gestionare a deseurilor genereaza o serie de efecte negative:

- deprecierea calitatii componentelor mediului natural prin emisii de poluanti in aer, sol, ape subterane, ape de suprafata; impact negativ asupra biodiversitatii;
- impact negativ asupra peisajului;
- risc de imbolnaviri pentru populatie;
- disconfort pentru populatie;
- neconformare cu prevederile legislatiei nationale si comunitare in domeniu.

O atentie deosebita in actualul exercitiu de planificare trebuie acordata si eliminarii efectelor negative ale sistemului actual de gestionare a deseurilor spalnicesti, printre care enumeram:

- sistemul actual de incinerare a deseurilor spalnicesti genereaza emisii de substante periculoase pentru sanatatea umana;
- disconfort pentru populatia din zona;
- neconformare cu prevederile legale.

Exista si situatii cand se realizeaza o depozitare necontrolata a deseurilor, fara respectarea legislatiei in vigoare, cu un impact negativ semnificativ asupra mediului (prin alterarea calitatii solului, aerului, apelor freatice si de suprafata) si calitatii vietii populatiei.

Mai mult, prin Planurile Judetene de Gestiune a Deseurilor au fost stabilite impreuna cu autoritatile publice locale inchiderea depozitelor de deseuri in unele dintre localitatile regiunii pana in 2013.

In aceste conditii se impune realizarea de noi depozite ecologice zonale si crearea de statii de transfer in fiecare judet, in vederea implementarii optime a unui sistem integrat de gestionare a deseurilor care sa deserveasca populatia din municipiile, orasele, comunele judetului precum si a localitatilor rurale dispersate.

Este necesara separarea deseurilor menajere de cele industriale sau din productie, deoarece conform legislatiei in vigoare responsabilitatea pentru activitatile de gestionare a deseurilor revine generatorilor acestora in conformitate cu principiul "poluatorul plateste" sau dupa caz, producatorilor in conformitate cu principiul "responsabilitatea producatorului". Organizarea activitatilor de colectare, transport si eliminare a deseurilor municipale este una dintre obligatiile administratiilor publice locale.

Poluarea accidentala a apelor curgatoare si a lacurilor a dus la degradarea faunei si florei aferente acestora, scazand foarte mult gradul de atractivitate a acestora pentru activitati de recreere a locuitorilor si a scaderii afluentei de turism de profil (vanatoare&pescuit).

Problemele generate de fenomenele hidrometeorologice periculoase (inundatii, alunecari de teren, eroziune, distrugerea recoltelor, gospodariilor, podurilor, podetelor, drumurilor, retelelor electrice, canalizarilor, etc) au costuri economice si umane ridicate. Aceste fenomene conduc la reducerea

calitatii vietii prin afectarea directa sau indirecta a locuitorilor si a agentilor economici. In plus, alunecarile de teren produse pe suprafete mari duc la modificarea si scaderea valorii peisagistice, iar materialele aluvionare care ajung in rauri au impact direct asupra florei si faunei acvatice si genereaza colmatarea acumularilor hidroenergetice si a amenajarilor piscicole.

Conform angajamentelor asumate de Romania in urma incheierii negocierilor privind Capitolul 22 – Mediul, este necesara atingerea urmatoarelor obiective privind calitatea aerului:

- evaluarea calitatii aerului, pe baza de metode si criterii comune cu cele UE;
- obtinerea informatiei adecvate privind calitatea aerului inconjurator si asigurarea ca acesta informatie a fost pusa la dispozitia publicului;
- mentinerea calitatii aerului inconjurator acolo unde aceasta este corespunzatoare standardelor sau imbunatatirea calitatii aerului in zonele in care aceasta este necorespunzatoare,
- realizarea unui sistem integrat pentru prevenirea si controlul poluarii,
- limitarea emisiilor anumitor poluanti in aer, proveniti din instalatii mari de ardere.

In prezent, se manifesta urmatoarele efecte negative generate de nivelurile ridicate de poluanti in aer:

- calitate necorespunzatoare a aerului in zona aglomerarilor urbane si platformelor industriale,
- transportul poluantilor pe distante mari,
- pericolul formarii de compusi cu grad ridicat de agresivitate,
- aparitia ploilor acide,
- degradarea componentelor mediului natural si construit,
- utilizarea restrictiva a terenurilor in zona de impact,
- afectarea starii de sanatate a populatiei.

Impact pozitiv asteptat:

- imbunatatirea calitatii aerului,
- imbunatatirea starii de sanatate a populatiei si reducerea cheltuielilor pentru ingrijirea sanatatii,
- reducerea cheltuielilor pentru intretinerea cladirilor, monumentelor etc.,
- ameliorarea calitatii componentelor mediului, in ansamblu.

In cazul neindeplinirii cerintelor UE privind calitatea mediului, exista pericolul inchiderii activitatilor neconforme cu prevederile legale.

Zgomotul este o problema de mediu si de sanatate, mai ales in aglomerarile urbane unde se inregistreaza, ca urmare a traficului intens, nivele de zgomot peste normele admise de standardele in domeniu.

Efectele zgomotului pot varia de la un individ la altul, de la tulburari auditive sau psihologice pana la perturbari ale somnului.

Agresiunea datorata zgomotelor constituie o cale de degradare a mediului ambiant urban. Zgomotul are o actiune complexa asupra organismului in functie de frecventa, tarie si pozitia surselor.

Ponderea majora a surselor de poluare fonica, pe langa cele fixe de origine industriala, o detin in cazul marilor aglomerari urbane, in proportie de 70%, sursele mobile, respectiv circulatia rutiera.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni pentru:

- managementul integrat al deseurilor menajere, managementul deseurilor industriale, managementul deseurilor periculoase (inclusiv spitalicesti)
- construirea si/sau extinderea, retehnologizarea, reabilitarea si modernizarea instalatiilor de epurare / preepurare a apelor uzate menajere si / sau industriale implementarea de sisteme de monitorizare a calitatii factorilor de mediu (aer, apa, sol)
- restructurarea ecologica a zonelor degradate si protejarea patrimoniului natural
- stoparea poluarii si depoluarea lacurilor si raurilor, inclusiv repopularea acestora
- reabilitarea, modernizarea si extinderea infrastructurii de utilitati (alimentare cu apa, retele de canalizare) din mediul urban
- amenajarea cursurilor apa si realizarea unor sisteme de avertizare-alarmare sonora a populatiei si a obiectivelor din zonele potential afectate
- implementarea de programe de reducere a emisiilor atmosferice
- realizarea de retele de monitorizare a poluarii fonice in zonele urbane
- realizare perdele de protectie in lungul arterelor rutiere intens circulat / cailor ferate
- stabilizarea versantilor din apropierea cailor de acces – drumuri judetene afectate de alunecari de teren

Masura 1.5 - Dezvoltarea infrastructurii energetice

Obiectivul masurii

Imbunatatirea standardului de viata a locuitorilor si cresterea atractivitatii de investire in mediul urban prin crearea, extinderea si modernizarea infrastructurii energetice.

Justificarea masurii

In Regiunea Nord-Est, numai 29 de municipii si orase (din totalul de 32) sunt conectate la sistemul de distributie a gazelor naturale, in timp ce majoritatea comunelor si satelor nu sunt conectate. In termeni relativi, numai 2.58% din localitati sunt conectate.

Prin extinderea retelei de gaz metan se va putea obtine:

- dezvoltarea acelor sectoare industriale care folosesc gazul metan ca materie prima, cu implicatii directe asupra cresterii productivitatii;
- cresterea calitatii vietii populatiei prin conectarea gospodariilor la reseaua de gaz metan;
- cresterea atractivitatii localitatilor pentru potentialii investitori straini.

In ceea ce priveste producerea si distributia energiei termice existente acestea sunt caracterizate de pierderi si randamente scazute. Ca o solutie alternativa a aparut in ultimii ani, in localitatile in care populatia detine o buna putere de cumparare, renuntarea la sistemul centralizat si instalarea de centrale de apartament.

In localitatile marcate de un grad inalt de saracie, unde populatia nu are capacitatea de a-si instala centrale proprii de apartament, se impune modernizarea centralelor termice existente si reabilitarea sistemului de distributie.

Astfel, se va putea realiza confortul termic al populatiei, si cresterea suportabilitatii costurilor de catre populatie, contribuind in final la cresterea calitatii vietii.

Totodata, in regiune, in zonele unde are loc prelucrarea primara a lemnului exista depozite necontrolate de rumegus, care au un impact negativ asupra suprafetelor de teren. Astfel combustibilul lemnos poate fi inlocuit cu combustibil obtinut din deseuri lemnoase (ex: rumegus brichetat).

Printr-un sistem de colectare, acestea ar putea deveni o sursa de generare sau cogenerare a energiei termice, existand in acest sens exemple de succes in regiune.

Sistemele ce folosesc energie solara sunt inechite sau neoperationale, modernizarea si reintegrarea lor va duce la scaderea costurilor cu energia termica, in conditii ecologice.

In acelasi timp extinderea de astfel de surse de energie (solara, eoliana, biomasa), atat la nivel urban cat si rural, pentru uz casnic cat si industrial, vor duce la cresterea calitatii vietii respectiv a rentabilitatii unitatilor productive, in conditii ecologice.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni pentru:

- construirea, reabilitarea si modernizarea retelelor de distributie a energiei termice si a centralelor termice
- construirea si/sau extinderea, retehnologizarea, reabilitarea si modernizarea retelelor de gaze naturale
- construirea, modernizarea si extinderea surselor de energie regenerabile (biomasa, energie solara, eoliana, etc.)

Masura 1.6 - Reabilitarea si dezvoltarea infrastructurii educationale, sociale si de sanatate

Obiectivul masurii

Imbunatatirea conditiilor de instruire, cresterea gradului de sanatate a populatiei regiunii si sprijinirea incluziunii sociale a categoriilor marginalizate si excluse social prin reabilitarea si modernizarea infrastructurii aferente acestor servicii.

Justificarea masurii:

- **infrastructura educationala**

La nivel regional, unitatile de educatie, detin 17.8% din totalul existent la nivel national, in stransa corelatie cu ponderea numarului de elevi-19% - 2004.

Conform unui punct tare din analiza SWOT, exista si cel mai mare numar de grupuri scolare si scoli de arte si meserii, ce scolarizeaza o cincime din populatia scolara nationala pe aceasta forma de invatamant.

Cea mai mare parte a institutiilor de invatamant au o situatie precara a infrastructurii, necesitand atat lucrari de reabilitare cat si de modernizare. In cazul laboratoarelor de specialitate se impune si dotarea acestora cu echipamentele necesare in vederea atingerii standardelor de pregatire profesionala.

Actiunile ce vor sprijini dezvoltarea infrastructurii educationale vor trebui sa fie complementare cu cele stabilite la prioritatea ce urmareste dezvoltarea resurselor umane.

Trebuie remarcat faptul ca este necesara reabilitarea grupurilor scolare si a scolilor de arta si meserii care nu au beneficiat de finantari neranbursabile in cadrul Programului PHARE Coeziune Economica si Sociala, pentru a nu se induce/dezvolta disparitati la acest nivel in raport cu cele ce au fost deja modernizate.

Se impune refacerea infrastructurii educationale formata din scolile de arta si meserii. De asemenea este necesara sprijinirea dezvoltarii de unitati de invatamant private, de profil vocational tehnic, scoli de ucenici, fondate de asociatii profesionale, fundatii, agenti economici, autoritati publice, atat la nivel regional cat si zonal, orasenesc si chiar comunal. Aceste unitati de invatamant vor avea ca principal scop dezvoltarea atat intensiva cat si extensiva a fortei de munca conform unor programe corelate cu necesitatile economiei regionale.

- **infrastructura de sanatate**

Si in acest domeniu, in stransa corelare cu populatia totala, regiunea detine cel mai mare numar de unitati sanitare publice: spitale, policlinici, dispensare medicale, sanatorii TBC. In domeniul privat, numarul acestora este redus (cu exceptia cabinetelor medicale).

Situatia infrastructurii este precara, existand riscul ca unele dintre spitale sa nu mai primeasca autorizatie de functionare. Mai mult, echipamentele medicale sunt uzate fizic si moral, periclitand diagnosticarea si tratarea pacientilor.

Astfel, trebuie sprijinita aparitia unor unitati spitalicesti private, de dimensiuni mici si medii, ce pot oferi populatiei, pe baza contractului cu Casele de Asigurari de Sanatate si/sau asiguratori privati, servicii medicale la costuri si conditii mult mai avantajoase in comparatie cu cele deja existente.

De asemenea se impune implementarea unui sistem informatic regional, de evidenta a fiselor tuturor pacientilor, atat din sistemul public cat si privat, pentru o mai buna evaluare si dimensionare a actului medical.

- **infrastructura de servicii sociale**

Ca urmare a situatiei de recesiune din perioada 1997-2000, Regiunea Nord-Est a ajuns sa inregistreze in anul 2001 cea mai inalta rata a saraciei (40%) din Romania, ceea ce presupune ca circa 1.5 milioane de persoane sunt afectate de acest fenomen.

In sprijinul persoanelor sarace, se ofera ca mijloc de asistenta si mese zilnice gratuite prin intermediul cantinelor sociale. Acestea reprezinta 16% din totalul national, oferind servicii pentru 6429 persoane – 2004.

Din punct de vedere strategic, se doreste ca, pe viitor, acestea sa indeplineasca o dubla functie: pe de o parte isi vor continua misiunea pentru care au fost create, de a oferi hrana pentru persoanele sarace, pe de alta parte, tinand cont ca se doreste eradicarea saraciei, acestea vor asigura si servicii ce urmaresc integrarea pe piata muncii a persoanelor marginalizate social si dezavantajate social.

Faptul ca in regiune se inregistreaza cea mai mare rata a somajului in randul tinerilor, care este dubla fata de rata medie totala a somajului, fundamenteaza deasemenea aceasta actiune. Prin aceasta sectiune a strategiei vor fi sprijinite numai acele activitati care vor urmari modernizarea si restructurarea spatiilor amenajate ale cantinelor sociale, a centrelor de reabilitare/recuperare a persoanelor cu

dizabilitati, precum si dotarea acestora cu echipamente, birotica si elemente IT in vederea transformarii lor intr-o retea de centre in vederea integrarii pe piata muncii a grupurilor sociale marginalizate. Aceasta actiune va fi corelata cu cea prevazuta in prioritatea de dezvoltare a resurselor umane care urmareste „dezvoltarea de servicii aferente sistemului integrat de pregatire a categoriilor dezavantajate”.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni pentru:

- reabilitarea si dezvoltarea infrastructurii educationale
- refacerea infrastructurii educationale a scolilor de meserii si vocational-tehnice
- reabilitarea spatiilor destinate scolilor de meserii si reintegrarea celor care au capatat alte destinatii
- reabilitarea si dezvoltarea infrastructurii de sanatate (inclusiv implementarea sistemului informatic regional)
- dezvoltarea infrastructurii asociate serviciilor sociale (sistem FOYER – centre multifunctionale)
- sisteme alternative suport pentru copii si adulti aflatii in dificultate
- imbunatatirea conditiilor pentru persoanele aflate in situatia de risc, prin modernizarea si reabilitarea centrelor existente
- oferirea de asistenta sociala la domiciliu.

Masura 1.7 - Infiintarea centrelor de asistenta sociala

Obiectivul masurii

Intarirea infrastructurii de servicii sociale.

Justificarea masurii

Este necesara dispunerea serviciilor sociale la nivelul comunitatii locale prin intermediul parteneriatului intre institutiile statului si anumite ONG-uri, ce ofera coordonatele mediului asociativ activ din punct de vedere al asistentei sociale.

Necesitatile comunitatii sunt cel mai bine cunoscute la nivel local, iar mediul asociativ organizat in structuri cu personalitate juridica poate gestiona alaturi de institutii problemele cu caracter social, inclusiv prin apelarea la fondurile proprii sau prin mobilizarea membrilor comunitatii in rezolvarea acestor probleme de maxim interes local.

O retea de centre de asistenta, sub coordonarea Directiei de Asistenta Sociala, pot aplica in practica masuri concertate si politici in domeniul asistentei sociale la nivelul comunitatii.

Conditiiile actuale de trai duc la schimbari in scara valorilor sociale si la o plaja larga de situatii ajungand pana la dezorientare si esec individual sau familial.

In prezent sunt foarte multe persoane care nu apeleaza la serviciile sociale din varii motive, mentionand inflexibilitatea sau neadecvarea la situatii de fapt.

Centrele vor avea ca grup tinta toate categoriile defavorizate, si in special persoane in varsta si minori din familii traind la nivelul subzistentei, oferindu-le activitati menite sa-i integreze mai bine in societate.

Este necesar ca in cadrul centrelor sa se gazduiasca activitatea a diverselor grupuri de sprijin ale unor categorii defavorizate specifice si chiar de sprijin a familiei.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

- Infiintarea de centre de asistenta sociala.

Masura 1.8 - Reabilitare urbana

Obiectivul masurii

Atragerea investitorilor si turistilor straini cat si cresterea standardelor de viata a locuitorilor prin imbunatatirea imaginii mediului urban.

Justificarea masurii

La nivel regional se gasesc 32 de municipii si orase. Marea majoritate a acestora sunt mici si mijlocii, cu o populatie sub 100.000 de locuitori.

Desi nu exista date statistice care sa se constituie intr-un inventar ce sa exprime atractivitatea mediului urban, se constata in majoritatea localitatilor urmatoarele:

- necorelarea intre cresterea parcului de autoturisme si reseaua stradala existenta pe de o parte si parcarile auto pe de alta parte;
- cresterea in ultima vreme a poluarii atmosferice datorita traficului rutier din orele de varf;
- retea pietonala si stradala uzata si invecchita;
- retea de iluminare publica inefficienta;
- infrastructura degradata a caselor de cultura si bibliotecilor;
- numarul redus al spatiilor verzi, a parcurilor de joaca pentru copii;
- infrastructura de agrement aproape inexistentă.

Pe de alta parte, mediul urban ofera o serie de oportunitati prin obiectivele turistice culturale si istorice existente, ce ar putea permite dezvoltarea turismului urban.

In acest sens, printr-un sistem integrat de reabilitare urbana, localitatile vor putea deveni mai atractive pentru atragerea potentialilor investitori, pentru dezvoltarea turismului, asigurand in acelasi timp si cresterea standardului de viata al cetatenilor.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni de:

- reabilitare a monumentelor si site-urilor istorice, conservarea patrimoniului cultural din zonele urbane
- reabilitare a caselor de cultura, caminelor culturale, bibliotecilor
- reabilitare urbana a cartierelor si cladirilor din centre civice
- modernizarea retelei stradale urbane si a spatiilor pietonale
- construirea si/sau reabilitarea parcarilor auto
- crearea, amenajarea si/sau modernizarea spatiilor verzi si parcurilor pentru copii

- modernizarea rețelei de iluminat public
- reabilitarea transportului urban
- reabilitarea lacurilor din apropierea mediului urban și crearea de locuri de agrement

Prioritate 2 - Sprijinirea afacerilor

Obiectivul priorității

Consolidarea mediului de afaceri prin creșterea competitivității și eficienței microintreprinderilor și IMM-urilor.

Măsura 2.1 - Investiții pentru sprijinirea creării IMM-urilor și microintreprinderilor și dezvoltării celor existente

Obiectivul măsurii

Înființarea de noi firme și creșterea competitivității și a eficienței celor existente în vederea dezvoltării sectoarelor cu potențial de creștere economică din regiune.

Justificarea măsurii

Sectorul microintreprinderilor și al IMM-urilor este bine dezvoltat în Regiunea Nord-Est sub aspectul numărului de unități existente și funcționale, a repartizării pe ramuri de activitate, a investițiilor efectuate. Cu toate acestea regiunea deține cel mai mic număr de IMM-uri la mia de locuitori în raport cu celelalte regiuni.

Există sectoare de activitate, cum este cel al industriei prelucrătoare, unde, deși ponderea IMM-urilor în total unități pe sector este mai ridicată față de media națională, aportul la cifra de afaceri regională este mai mic.

Acest fapt este explicabil prin productivitatea scăzută și implicit competitivitatea acestora – consecință a costurilor de producție ridicate datorate lipsei tehnologiilor moderne.

Foarte puține firme au reușit să își adapteze produsele la cerințele și standardele comunitare. În consecință, exporturile firmelor din regiune conțin mai ales produse cu valoare adăugată mică.

Se impune în acest sens un sprijin financiar pentru achiziționarea de elemente de capital, necesare firmelor ce activează în ramuri ale industriei prelucrătoare cu potențial de creștere economică, pentru care există resursele naturale și umane.

În domeniul serviciilor, o atenție deosebită trebuie acordată sectorului hotelurilor și restaurantelor dat fiind faptul că, în Regiunea Nord-Est, întreaga cifră de afaceri a acestui sector este asigurată numai de IMM-uri și microintreprinderi.

O atenție deosebită trebuie acordată și creării de noi firme în sectoarele menționate deoarece:

- sunt flexibile și receptive la nevoile pieței,
- sunt inovative;

- pot deveni o „supapa” pentru forta de munca ce ar putea fi disponibilizata dupa aderare din firmele mari neproductive cat si parte a populatiei rurale neocupate.

Actiunea ce sprijina crearea de noi microintreprinderi si IMM-uri dorim sa faca parte dintr-un parcurs integrat care sa asocieze si masura de dezvoltare a spiritului antreprenorial din prioritatea de dezvoltare a resurselor umane.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni de:

- investitii in capital fizic si tehnologii moderne si/sau inovative, nepoluante;
- investitii in implementarea si certificarea sistemelor de management al calitatii conform standardelor ISO 9001:2000 si implementarea si certificarea sistemelor de management integrate Calitate-Mediu;
- certificarea produselor si/sau serviciilor.

Masura 2.2 - Servicii de consultanta in/si pentru dezvoltarea afacerilor in regiune

Obiectivele masurii

- Imbunatatirea competentelor in afaceri, de marketing si promovare ale firmelor existente in vederea cresterii competitivitatii si a vanzarilor pe pietele interne, europene si internationale.
- Pregatirea IMM-urilor din regiune pentru accesul produselor si serviciilor lor pe Piata Unica a UE si cresterea atractivitatii acestora in fata partenerilor de afaceri europeni.

Justificarea masurii

Sprijinirea si impunerea implementarii si certificarii a sistemelor de management al calitatii conform standardelor internationale seria ISO este vitala pentru ca IMM-urile si microintreprinderile sa se poata promova eficace si sa fie in masura sa supravietuiasca pe Piata Unica Europeana in competitie directa cu firmele europene.

Sprijinirea dezvoltarii unei atitudini pozitive si integrate de abordare si de promovare a Calitatii si Managementului Calitatii Totale, a aplicarii standardelor internationale pentru calitate si a directivelor europene de conformitate, in cadrul comunitatii regionale de afaceri, se va constitui intr-un factor de progres si de promovare a potentialului economic local pe pietele nationale, europene si internationale. Managementul Calitatii Totale este astazi recunoscut ca un instrument indispensabil dezvoltarii si promovarii afacerilor si ca un atribut al managerului eficient.

Se estimeaza ca cel putin 1/3 din numarul actual de firme active isi vor inceta activitatea din cauza lacunelor in domeniul calitatii.

Un nivel inalt al calitatii asigurat prin implementarea standardelor va conduce la dezvoltarea pietei si, implicit, a volumului productiei si a numarului de locuri de munca.

In cadrul programului PHARE Coeziune Economica si Sociala, sunt finalizate o serie de proiecte de infrastructura regionala de afaceri in Iasi, Bacau, Botosani, Suceava, Barlad. Sunt finalizate doua parcuri: Parcul de Soft Hemeiusi-Bacau si Parcul Tehnopolis Iasi.

În perioada următoare, vor fi implementate proiectele de infrastructură de afaceri, selectate în cadrul Programului multianual PHARE CES 2004-2006.

Trebuie oferite servicii de consultanță pentru firmele ce sunt și vor fi incubate în respectivele amplasamente, precum și promovarea acestora prin intermediul centrelor expoziționale regionale ce vor fi realizate în perioada următoare. În acest mod, se va putea realiza o integrare a inițiativelor de pe PHARE cu cele de pe fondurile structurale.

Gama organismelor care oferă servicii de consiliere și training pentru IMM-uri este relativ redusă: Camerele de Comerț și Industrie, AJOFM-urile, Asociația Patronală a IMM-urilor, firme private. Cu excepția AJOFM, care oferă aceste servicii gratuit, restul serviciilor sunt oferite contra cost, la prețuri prohibitive pentru întreprinderile mici. În cadrul instituțiilor mai sus amintite se remarcă insuficiența resurselor umane pentru furnizarea serviciilor de consiliere, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. În timp ce consilierea pentru înființarea unei afaceri este furnizată la un nivel satisfăcător, consilierea pentru dezvoltarea afacerilor și elaborarea de studii de piață, planuri de afaceri, planuri de marketing este insuficientă calitativ și cantitativ.

Descrierea măsurii (acțiuni care vor fi finanțate)

Măsura va consta în acțiuni pentru:

- servicii de consultanță pentru IMM și micro-întreprinderi din sfera producției și serviciilor
- studii de fezabilitate tehnice, cost-beneficiu și financiare, studii de piață
- campanii de informare privind Piața Unică și cerințele și directivele europene
- campanii de promovare a identității firmei și a produselor și serviciilor aferente
- crearea de Centre Regionale și Județene de conferințe/expoziționale/ târguri
- sprijinirea dezvoltării de noi rețele de afaceri, cooperare industrială (în mod special cele care utilizează ICT și cele care caută noi investitori)
- sprijinirea participării microîntreprinderilor și IMM-urilor la conferințe, târguri interne și internaționale
- sprijinirea dezvoltării de clustere, incubatoare de afaceri și parcuri industriale
- înființarea de centre de promovare și dezvoltare a activității de software.

Măsura 2.3 - Cercetare, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic

Obiectivul măsurii

Crearea și dezvoltarea unui cadru stimulativ de desfășurare a activității de cercetare, dezvoltare și inovare și transferarea rezultatelor obținute către mediul de afaceri.

Justificarea măsurii

Tehnologia și inovarea sunt, pentru orice zonă, domenii strategice, care asigură progresul tehnologic și creșterea competitivității regionale.

În regiune, există trei centre universitare în Iași, Bacău și Suceava care au o serie de nuclee, în preocupările cărora se încadrează și activitățile de cercetare științifică, inventică, transfer tehnologic și promovare a societății informaționale, având relații de colaborare cu instituții de învățământ din alte regiuni și din străinătate.

Participarea in cadrul proiectelor pe Programele Cadru 5 si 6, le-au oferit posibilitatea acestora de a cunoaste caracteristicile parcurilor tehnologice si stiintifice, a centrelor de inovare si afaceri (gen Business Innovation Centre), a centrelor de transfer tehnologic, a oficiilor/retelelor de legatura intre mediul industrial si academic.

In aceste arii de interes activeaza pe diverse tematici, 73 de unitati de cercetare.

Institutiile mentionate desfasoara colaborari cu firme, in general IMM-uri, care sunt interesate in realizarea de noi produse si servicii. Astfel, institutiile de cercetare, care in mare parte sunt finantate din surse bugetare, obtin si alte surse necesare acoperirii cheltuielilor de functionare si de realizare de noi investitii.

Din pacate, adesea antreprenorii nu cunosc preocuparile mediului academic si rezultatele activitatilor de cercetare intreprinse, neavand la dispozitie canale de comunicare. In consecinta, intreprinzatorii recurg la efectuarea de achizitii a produselor dorite de pe pietele externe.

Functionarea Parcului Tehnopolis Iasi si a Parcului de Soft Bacau creeaza premisele de impulsione a transferului intre mediul academic si industrial.

Prin masura propusa se vor crea acele „instrumente” care sa creeze o legatura directa si eficienta intre IMM-uri si institutiile de invatamant superior si centrele de cercetare.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni pentru:

- infiintarea de centre de sprijin tehnologic
- crearea de oficii de transfer tehnologic la nivelul universitatilor si a centrelor de dezvoltare in vederea realizarii interfetei intre mediul de afaceri si cel academic
- crearea unei retele regionale de oficii de transfer tehnologic
- sprijinirea organizarii de conferinte si actiuni de parteneriat: mediul de afaceri –centre de cercetare - universitati
- crearea de parcuri tehnologice si stiintifice.

Prioritate 3 - Turism

Obiectivul prioritatii

Realizarea de investitii si dezvoltarea de noi servicii turistice in vederea valorificarii potentialului turistic regional.

Masura 3.1 - Investitii in turism

Obiectivul masurii

Reabilitarea si dezvoltarea infrastructurii de turism in vederea cresterii atractivitatii turistice regionale.

Justificarea masurii

In regiune exista numeroase obiective de patrimoniu, manastiri si biserici (unele dintre acestea sub patrimoniul UNESCO), constituind un adevarat potential pentru dezvoltarea turismului ecumenic, istoric si cultural.

Cu toate acestea, turismul regional este caracterizat prin gradul scazut de ocupare al capacitatii de cazare in functiune, de numai 27.2% (2005). Situatia este cu atat mai grava cu cat in perioada de analiza, 1998-2005, are loc o descrestere continua a acestui indicator.

De asemenea, din analiza duratei medii de sedere per turist, se constata valori inferioare atat fata de media nationala cat si in raport cu celelalte regiuni.

Motivele care au determinat aceasta situatie sunt:

- calitatea slaba a serviciilor oferite in anumite zone turistice;
- gradul inegal de modernizare a infrastructurii existente;
- potentialul turistic existent este slab promovat.

Pentru a valorifica potentialul existent si a atrage cat mai multi turisti in regiune, este nevoie de un ansamblu integrat de actiuni. Unele dintre aceste actiuni vor fi asigurate prin intermediul:

- masurilor cuprinse in prioritatea de dezvoltare a infrastructurii locale si regionale prin care se va putea permite un acces mai rapid rutier si aerian, o atractivitate crescuta a zonelor urbane ca efect al reabilitarii, o infrastructura de mediu adecvata;
- masurilor prevazute in prioritatea de resurse umane a caror rezultate vor fi instruirea personalului ce-si desfasoara activitatea in acest domeniu, determinand cresterea calitatii serviciilor;
- masurilor prevazute in prioritatea de sprijinire a afacerilor care va permite atat aparitia de noi firme in turism (eventual prin transformarea statului juridic al structurilor de tip bed&breakfast si integrarea acestora in circuitele turistice ale operatorilor de turism) cat si dezvoltarea celor existente.

Prin prezenta masura se va urmari reabilitarea obiectivelor turistice, modernizarea facilitatilor pentru cazare si masa, dezvoltarea bazei de agrement.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni pentru:

- reabilitarea obiectivelor turistice ce apartin patrimoniului cultural, istoric, ecumenic
- reabilitare spatiilor de cazare si tratament
- crearea, modernizarea si diversificarea dotarilor de agrement (inclusiv amenajari si ecologizari de lacuri)
- crearea de clustere de atractii turistice
- dezvoltarea unui sistem de marcare a atractiilor turistice in intreaga regiune (panouri, harti turistice pe drumurile nationale si judetene, gari, autogari, aerogari)
- dezvoltarea turismului montan si a infrastructurii de agrement asociate sporturilor de iarna
- modernizarea si realizarea traseelor montane, a retelei de cabane si a refugiilor montane, a statiunilor montane.

- dezvoltarea si diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesara pentru realizarea unei oferte de petrecere a timpului liber (hipism, parasutism, sporturi extreme si alte activitati specifice turismului de nisa)
- dezvoltarea turismului de afaceri - centre de conferinte si afaceri in cadrul structurilor hoteliere
- constructia si modernizarea facilitatilor pentru turismul balnear.

Masura 3.2 - Promovarea potentialului turistic

Obiectivul masurii

Valorificarea potentialului turistic regional prin dezvoltarea de noi servicii turistice si de actiuni specifice.

Justificarea masurii

In masura precedenta, care viza realizarea de investitii in turism, au fost prezentate principalele probleme cheie din acest domeniu, asa cum reies ele din analiza economico-sociala si analiza SWOT:

- indicele de ocupare scazut al capacitatii de cazare in functiune;
- un nivel redus al duratei medii de sedere in regiune a turistilor.

Cu toate acestea, exista o serie de oportunitati care creeaza premisele dezvoltarii turismului in regiune, astfel incat acesta ar putea deveni in viitor unul din motoarele dezvoltarii economice:

- potential turistic ridicat;
- posibilitati de practicare a unor forme variate de turism (religios, cultural-istoric, balnear si alte forme ale turismului de nisa);
- activarea in acest domeniu numai a microintreprinderilor si IMM-urilor, recunoscute prin flexibilitatea si deschiderea lor pentru produse si servicii noi, inovative.

Prin aceasta masura, se urmareste eliminarea unui factor important ce a determinat existenta situatiei negative din turism, respectiv promovarea insuficienta si ineficienta a potentialului turistic, atat ca „volum” cat si ca metode de abordare.

Astfel, trebuie intreprinse acele actiuni prin care atractiile turistice din regiune sa fie popularizate prin intermediul operatorilor de turism in tara si strainatate.

Totodata, este necesara realizarea unui sistem integrat de rezervare on-line care sa aiba oficii in principalele orase ale regiunii, in aerogari, principale statii de cale ferata, puncte amplasate pe coridorul european etc.

Pentru mai buna exploatare a oportunitatilor turistice, este esentiala dezvoltarea atractiilor turistice potentiale ca „produse competitive” si care sa beneficieze de o promovare eficienta.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni pentru:

- crearea de centre/oficii de informare regionala cu filiale in toate resedintele de judet si orasele cu potential turistic (gari, autogari, aeroporturi) si ghisee de informare in zona atractiilor turistice

- dezvoltarea rețelilor de comunicare între centrele de informare din regiune și cele naționale și internaționale și integrarea standardizată a acestora prin interconectare vizând direct dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de rezervări, crearea de rețele de rezervare on-line a serviciilor turistice
- organizarea de târguri, expoziții muzeale, etnografice și manifestări culturale, festivaluri, acțiuni și campanii de promovare integrată a produsului turistic local și regional și sprijinirea participării la acest tip de evenimente pe plan intern și internațional
- sprijinirea intrării în circuitul internațional a stațiunilor turistice
- editarea de publicații promotionale și materiale audio-video (inclusiv distribuirea acestora în media turistică pe plan internațional)
- promovarea turismului ecologic.

Prioritate 4 - Dezvoltarea rurală

Obiectivul priorității

Dezvoltarea mediului rural în vederea creșterii nivelului de trai al locuitorilor.

Măsura 4.1 - Dezvoltarea infrastructurii rurale

Obiectivul măsurii

Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației rurale și creșterea atractivității acestor zone.

Justificarea măsurii

Zona rurală a regiunii constituie un spațiu cu tradiții și un bogat patrimoniu cultural-istoric, fiind un cadru propice pentru revigorarea meseriilor tradiționale (artizanatul), promovarea obiceiurilor tradiționale, a cadrului natural, a identității culturale și spirituale, existând premisele obținerii de beneficii economice pentru comunitate prin atragerea turiștilor și investitori.

În acest scop, trebuie asigurate condițiile necesare, în principal dezvoltarea unei infrastructuri rurale de calitate.

Principalele probleme ce reies din analiza mediului rural sunt:

- infrastructura fizică rutieră precară, cea mai mare parte a drumurilor comunale fiind nemodernizate;
- sunt conectate la rețeaua de apă potabilă doar 343 de comune și sate, 98 sunt conectate la rețeaua de canalizare, 40 la sistemul de distribuție a gazului metan din totalul de 2908;
- nu există sisteme de colectare selectivă a deșeurilor, de transport și depozitare a acestora.

Sunt necesare acțiuni urgente de creare, extindere, reabilitare și modernizare a infrastructurii din mediul rural, astfel încât să se poată asigura o creștere economică a acestor zone și condiții de viață decente pentru populație.

La nivelul întregii regiuni, în anul 2003, fenomenul de secetă a afectat culturile agricole pe suprafețe întinse, limitând producțiile medii obținute la hectar. Din suprafața totală amenajată pentru irigații la nivelul fiecărui județ, s-au efectuat irigații pe suprafețe restrânse, datorită lipsei fondurilor, degradării avansate a instalațiilor etc.

În Regiunea Nord Est există zone cu deficit de vegetație forestieră. Acest fenomen este mai pregnant în jumătatea estică (Podisul Moldovei). În zona montană din vest, versanții afectați de defrișările necontrolate au accentuat efectele negative ale caderilor masive de precipitații (inundațiile din anii 2004 și 2005), determinând pagube materiale însemnate și pierderi de vieți omenești.

Ca urmare a fundamentării întocmite de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, prin Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 130/2004, s-a definit ca zonă deficitară în păduri, pe toată suprafața, județul Botoșani, și parțial, județul Iași.

Prezența și înfățișarea pădurii imprimă nota caracteristică multor zone climatice, iar defrișarea ei masivă poate duce la schimbări radicale de relief, ale caracteristicilor termice și hidrice ale teritoriilor în cauză, ale solurilor, la o modificare pronunțată a mediului în ansamblu. Acest lucru este legat de rolul deosebit de mare pe care îl are pădurea în evoluția reliefului, în formarea insușirilor stratului de aer de lângă sol și a solului însuși precum și în conservarea acestora, de-a lungul unor perioade lungi de timp.

În spațiul hidrografic Prut – Barlad, începând cu anul 1991 a crescut frecvența inundațiilor provocate din ploi torențiale cazute pe areale traversate de mici afluenți și pe cursurile de apă necadastrate. Spre exemplu, pagubele provocate de inundații, în perioada 1992 – 1999, se ridică la 29 milioane dolari.

În bazinul hidrografic Siret sunt supuse fenomenelor frecvente de inundații un număr de 84 locații, acoperind o suprafață de 16 531 ha.

În ceea ce privește principalele restricții ale calității solului, sunt prezente în toate județele fenomene de eroziune, alunecări, acidifiere, compactare, deficit de elemente nutritive, exces de umiditate etc.

Zonele critice sub aspectul deteriorării solului sunt legate de depozitele de deseuri menajere și industriale, exploatarea de sare și titei, exploatarea miniere.

Conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice constituie o condiție a dezvoltării durabile a societății.

Distrugerea biodiversității este un semnal de alarmă dat de impactul societății asupra mediului înconjurător. Deși în multe locuri nivelul poluării a scăzut și protecția naturii a fost din ce în ce mai integrată în planurile de dezvoltare, biodiversitatea rămâne totuși sub amenințarea unui mare număr de factori perturbatori.

Efecte negative care se manifestă în prezent:

- productivitate scăzută a terenurilor,
- utilizarea restrictivă a terenurilor în zonele afectate de halde de deseuri,
- deteriorarea peisajului,
- periclitatea ecosistemelor terestre și acvatice,
- neconformarea cu prevederile legislației specifice,
- numeroase comunități din regiune sunt amenințate de riscuri naturale.

Efecte pozitive așteptate:

- creșterea productivității terenurilor agricole,
- îmbunătățirea condițiilor de viață,
- utilizarea durabilă a resurselor,
- crearea de noi locuri de muncă,

- conservarea biodiversitatii si a cadrului biogeografic natural,
- moderarea parametrilor meteorologici si hidrologici.

In localitatile rurale nu exista sisteme de colectare a deseurilor menajere, deseurile din gospodariile rurale fiind eliminate pe suprafete de teren amplasate necorespunzator. Deseurile depuse pe aceste suprafete sunt animaliere (dejectii, resturi vegetale din diferite activitati agricole etc) precum si, in cantitati mai reduse, alte tipuri (plastic, sticla, metale, hartie etc).

Conform Planului de implementare al Directivei 1999/31/CE privind depozitarea, inchiderea si ecologizarea depozitelor rurale se va finaliza pana in 2009. Odata cu extinderea serviciilor de colectare a deseurilor si la nivel rural, realizarea sistemului de transport, transfer si deschiderea depozitelor zonale, depozitele de deseuri din zona rurala vor fi inchise gradual si ecologizate.

In ceea ce priveste activitatea de colectare selectiva de la populatie si agentii economici din zona rurala, aceasta se va realiza pe doua fractii (ambalaje si restul), biodegradabilul nefiind colectat, ci compostat sau reutilizat la sursa. Strategia pentru mediul rural, prevede colectarea fractiei biodegradabile din deseurile verzi din gradini si zone verzi din mediul rural si stimularea populatiei in vederea compostarii la sursa a acestei fractii. Cel mai mare volum de deseuri biodegradabile provine din mediul rural, dar populatia din aceste medii practica metode ecologice de reutilizare a materiilor biodegradabile in propriile gospodarii.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni pentru:

- reabilitarea si modernizarea drumurilor comunale, inclusiv marcarea si dotarea lor cu panouri de orientare, directionare
- modernizarea transportului rural si imbunatatirea conexiunilor de transport urban-rural
- renovarea si dezvoltarea localitatilor rurale si protectia si conservarea mostenirii rurale
- reabilitarea monumentelor si siturilor istorice si culturale
- reabilitarea caminelor culturale
- dezvoltarea de retele de telecomunicatii (broadband)
- dezvoltarea infrastructurii educationale
- dezvoltarea infrastructurii de sanatate
- dezvoltarea infrastructurii asociate serviciilor sociale
- dezvoltarea si imbunatatirea infrastructurii asociate dezvoltarii agriculturii (infrastructura, irigatii, silozuri, etc.)
- conservarea mediului inconjurator asociata cu activitati de protejare a terenurilor, padurilor si peisajului
- construirea si/sau extinderea retelelor de gaze naturale
- managementul surselor de energie regenerabile (biomasa)
- construirea si/sau extinderea infrastructurii de utilitati (apa, canalizare) din mediul rural
- dezvoltarea sistemelor de colectare selectiva a deseurilor, de transport si depozitare
- lucrari de combatere a fenomenelor de eroziune a solului (reabilitarea zonelor forestiere si a cursurilor de apa afectate de calamitati, amenajari torenti, lucrari de stabilizare si protectie a terenurilor impotriva alunecarilor, lucrari de combatere a eroziunii solului);
- lucrari de aparare impotriva inundatiilor in bazinele hidrografice ale raurilor Siret si Prut;
- conservarea mediului natural (reconstructia ecologica si monitorizarea terenurilor afectate de halde de deseuri, reconstructia ecosistemelor terestre si implementarea sistemelor de management al ariilor naturale protejate si a parcurilor naturale).

Masura 4.2 Diversificarea activitatilor economice alternative din mediul rural

Obiectivul masurii

Cresterea contributiei zonelor rurale la economia regionala prin largirea sferei de activitati economice desfasurate.

Justificarea masurii

Din analiza economico-sociala si analiza SWOT, rezulta ca pentru actualul exercitiu de planificare cea mai mare provocare o constituie situatia existenta in mediul rural.

Practic, aici este concentrata aproape 60% din populatia regionala. Tinand cont ca in viitorul apropiat nu se intrevea posibilitatea ca sa fie asigurat un flux migratoriu catre zonele urbane ale regiunii, datorat dificultatii gasirii unui nou loc de munca cat si a unei locuinte, in prima faza trebuie orientat sprijinul financiar catre crearea de noi locuri de munca in zona rurala.

Sub aspectul productivitatii, zonele rurale sunt caracterizate printr-o slaba eficienta economica. Putem mentiona ca 51% din populatia ocupata a regiunii (practic cea concentrata in mediul rural) contribuie la realizarea a numai 21% din PIB regional.

Principala preocupare a majoritatii populatiei din aceasta categorie o constituie asigurarea autoconsumului (care nu este generator de PIB) si doar ulterior crearea unor venituri suplimentare. De asemenea, vanzarile realizate de aceste persoane nu se incadreaza in cadrul fluxurilor comerciale, nefiind contabilizate in conturile nationale si regionale.

In afara de agricultura, care constituie principala activitate in acest areal, in ultima perioada au inceput sa existe preocupari pentru obtinerea unor venituri alternative din turism, in special, din agroturism. Prin reabilitarea locuintelor si modernizarea acestora, multe gospodarii au fost transformate in structuri de primire turistica de tip bed&breakfast, pentru care exista o cerere crescanda din partea turistilor in ultimii ani.

Din pacate, foarte putine au un statut juridic, astfel incat veniturile realizate nu consolideaza formarea produsului intern brut regional. Totodata, aceste structuri nu au posibilitatea de a fi promovate de catre operatorii de turism in cadrul ofertelor acestora.

Din acest motiv prin dobandirea statului juridic, va exista posibilitatea ca:

- proprietarii sa poata accesa fonduri nerambursabile pentru modernizarea structurilor turistice create;
- sa fie promovate prin afilierea la asociatii regionale care promoveaza aceasta forma de turism;
- sa fie create noi locuri de munca in alte zone ocupationale decat agricultura;
- sa creasca productivitatea in mediul rural concomitent cu cresterea PIB-ului regional.

In zona rurala exista si oportunitati de dezvoltarea a afacerilor prin cultivarea si procesarea unor „produse agricole” pentru care exista cerere pe pietele externe: ciuperci, melci, broaste, produse agricole si pentru care exista conditii favorabile de crestere a acestora.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni pentru:

- incurajarea activitatilor mestesugaresti/artizanale
- dezvoltarea turismului rural (inclusiv turism montan, turism pentru pescuit, turism ecvestru, cicloturism) si a agroturismului
- dezvoltarea acvaculturii
- dezvoltarea sericiculturii
- dezvoltarea apiculturii
- dezvoltarea fermelor de melci si broaste
- cultivarea si procesarea ciupercilor
- investitii noi si/sau modernizarea colectarii, depozitarii, procesarii si marketingului fructelor de padure, a plantelor medicinale si aromatice
- infiintarea unor centre teritoriale de colectare a produselor agricole
- diseminarea informatiilor europene necesare mediului rural.

Prioritate 5 - Dezvoltarea resurselor umane si serviciilor sociale

Obiectivul prioritatii

Adaptarea calificarilor si a nivelelor de calificare la cerintele pietii si includerea sociala a categoriilor dezavantajate.

Masura 5.1- Dezvoltarea formarii continue

Obiectivul masurii

Imbunatatirea sistemului de formare profesionala a angajatilor in vederea crearii unei forte de munca adaptate la cerintele pietii muncii, aflate in continua schimbare.

Justificarea masurii

Dezvoltarea de abilitati si aptitudini, atat pentru absolventii care intra pe piata muncii cat si pentru cei angajati, constituie un element cheie pentru dezvoltarea sustinuta a regiunii si cresterea competitivitatii. Legatura dintre nivelul de instruire continua al angajatilor si cresterea productivitatii muncii este recunoscuta in statele din Uniunea Europeana.

Extinderea accesului si participarea la formarea continua constituie elemente esentiale pentru cresterea motivarii fortei de munca. In prezent, nu exista statistici care sa demonstreze care este procentul participarii persoanelor angajate la instruiuri specifice, insa nivelul este cu siguranta foarte scazut comparativ cu tarile comunitare. Exista opinii ca acesta ar fi sub 1%. Principala cauza o constituie reticenta angajatorilor de a favoriza accesul la formare al personalului datorita costurilor specifice, cat si a mentalitatii ca odata instruiti acestia si-ar cauta locuri de munca mai bine platite.

Numai companiile ce desfasoara activitati inovative, cele din industria producerii de soft, reprezentante ale companiilor straine in regiune dau dovada de interes in acest sens.

Trebuie pus accent pe „achiziția” de programe de instruire care să se adreseze noilor cerințe specifice producerii de noi produse și servicii.

Descrierea măsurii (acțiuni care vor fi finanțate)

Măsura va consta în acțiuni specifice de formare continuă.

Măsura 5.2- Sprijin pentru dobândirea de competențe antreprenoriale

Obiectivul măsurii

Furnizarea de instruire în vederea creșterii educației antreprenoriale a managerilor de la toate nivelurile, a persoanelor angajate și somere pentru crearea de noi firme și pentru dezvoltarea afacerilor.

Justificarea măsurii

Așa cum a fost prezentat în prioritatea destinată sprijinirii mediului de afaceri, prin crearea de noi microintreprinderi și IMM-uri se pot realiza, într-un interval scurt de timp, noi locuri de muncă.

Există o serie de particularități în regiune în privința dezvoltării de noi afaceri, izvorate din rațiuni de ordin cultural-istoric. Astfel, este recunoscut faptul că nivelul activităților antreprenoriale trebuie să crească concomitent cu o schimbare radicală a mentalității oamenilor de afaceri.

Întreprinzătorii sunt cei care pot asigura introducerea pe piața de noi bunuri și servicii, metode inovative de producție, și, de asemenea, sunt în măsură să găsească noi nișe de piață.

Această măsură se încadrează în cadrul unui parcurs integrat, urmărind ca persoanele care sunt instruite în acest domeniu și absolvesc cursurile să fie sprijinite să-și creeze noi firme prin măsură destinată creării de noi IMM-uri și microintreprinderi.

Se urmărește realizarea și de campanii de informare, stimulare și promovare a inițiativei private, la nivel județean, orășenesc și chiar la nivel zonal (comunal), organizate de către organizații și asociații profesionale, Camere de Comerț, unități de învățământ cu profil vocational în colaborare cu autoritățile publice locale.

Descrierea măsurii (acțiuni care vor fi finanțate)

Măsura va consta în acțiuni specifice de formare în vederea creșterii performanțelor profesionale a resurselor umane aferente mediului de afaceri local și regional.

Măsura 5.3 - Dezvoltarea de servicii aferente sistemului integrat de formare a categoriilor dezavantajate

Obiectivul măsurii

Furnizarea de instruire categoriilor dezavantajate și excluse social în vederea creșterii gradului de includere socială și dezvoltării de abilități și competențe pentru integrarea acestora pe piața muncii.

Justificarea masurii

Aceasta masura este complementara celei prezentate la prioritatea de dezvoltare a infrastructurii (masura de dezvoltare a infrastructurii sociale/servicii sociale). Daca prin precedenta se urmarea realizarea infrastructurii de baza pentru realizarea si activarea unei retele de centre in vederea integrarii pe piata muncii a grupurilor sociale marginalizate, prin prezenta se urmareste efectiv furnizarea programelor de formare.

Ea se adreseaza celor aproape 1.5 milioane de persoane sarace si in special persoanelor peste 45 ani, persoane tinere apartinand minoritatii rrom, persoane tinere cu cazier juridic, persoane tinere care au fost dependenti de droguri sau alcool, someri pe termen lung.

Acestea vor urma cursuri de instruire pentru dobandirea de competente profesionale de baza, eventual prin intermediul sistemului de instruire TVET, existent in reseaua scolara a Ministerului Educatiei si Cercetarii (care poate acoperi, dupa caz, unele din categoriile prezentate).

Se va furniza o dubla instruire, teoretica si practica pentru a se putea asigura acestora calificarile/specializarile cerute de catre angajatorii din regiune.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni specifice de formare si informare / campanii derulate (inclusiv in mediul rural), cu o concentrare pe populatia activa (inclusiv adolescenti).

Masura 5.4 - Sprijin pentru calificarea/reconversia profesionala a populatiei active din mediul rural

Obiectivul masurii

Formarea populatiei active din mediul rural in vederea reconversiei profesionale.

Justificarea masurii

In Regiunea Nord Est exista un numar insemnat de persoane care lipsesc de pe piata muncii de o lunga perioada de timp, in mare parte datorita unei mari lipse de calificare. O estimare exacta a numarului acestor persoane ar include numarul persoanelor neocupate plus, cel putin 60% din populatia care lucreaza in agricultura.

Rezulta de fapt, ca in prezent agricultura „gazduieste” un numar de lucratori (in principal cu slujbe temporare) care sunt prea multi in comparatie cu capacitatea acestui sector de a creste starea de bunastare. Putem estima procentul populatiei active, care lucreaza in conditii precare sau cu riscul de a fi exclusi total, la 30%. Aceste persoane inca reprezinta o sursa potentiala de dezvoltare pentru regiune, dar ei necesita o instruire in scopul imbunatatirii productivitatii si competitivitatii muncii lor.

Mai mult 51% din populatia ocupata a regiunii participa la realizarea a 21% din PIB regional, in agricultura.

In acest sens, este necesara existenta unei masuri dedicate populatiei active din mediul rural si in special a tinerilor pentru a-i indrepta din zona ocupationala agricola catre servicii si industrie. De un real folos in crearea de locuri de munca vor fi masurile pe care le va contine Planul National Strategic de Dezvoltare Rurala, in special cea pentru dezvoltarea de noi activitati alternative.

Din pacate, in zonele rurale, accesul intreprinzatorilor privati la informatia de afaceri este extrem de limitat si greoi, atat in faza de infiintare a unei afaceri cat si pe parcursul desfasurarii si dezvoltarii activitatii acesteia.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in actiuni specifice de formare cat si de consiliere pentru infiintarea si dezvoltarea afacerilor in localitatile rurale, precum si derularea de campanii de informare.

Masura 5.5 - Dezvoltarea formarii initiale

Obiectivul masurii

Imbunatatirea nivelului de instruire si a abilitatilor profesionale si tehnice a elevilor in vederea integrarii lor pe piata muncii.

Justificarea masurii

In regiune sunt 5 universitati si peste 4.100 de unitati de invatamant, din care peste 230 sunt licee, scoli profesionale si scoli de arte si meserii. In fiecare an sunt in jur de 42.000 de absolventi de liceu, scoli profesionale si scoli de maistri si 16.000 de studenti. Curricula scolilor cel mai adesea le ofera o buna pregatire profesionala din punct de vedere teoretic, dar mai sunt necesare o serie de cunostinte practice pentru a le permite accesul pe piata muncii.

Aceasta masura tinteste sa faca legatura dintre curricula scolilor si universitatilor cu nevoile sectoarelor selectate de pe piata muncii. De asemenea, in aceasta masura, obiectivul final ce trebuie atins este dezvoltarea economica a regiunii si intarirea coeziunii sociale.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Masura va consta in:

- Imbunatatirea calitatii sistemului educational din invatamantul secundar si liceal
- Orientarea si instruirea elevilor pentru calificari cerute pe piata muncii prin Scoala de Arte si Meserii
- Imbunatatirea calitatii resurselor umane din invatamant prin activitati de formare continua
- Dezvoltarea parteneriatului scoala-familie

Masura 5.6 - Intarirea capacitatii administrative si eficientizarea managementului fondurilor structurale

Obiectivul masurii

Imbunatatirea capacitatii de absorbtie a fondurilor alocate prin programele de finantare externe si, in special, pregatirea pentru accesarea fondurilor structurale si de coeziune .

Justificarea masurii

- Instruirea persoanelor cu responsabilitati in gestionarea fondurilor externe constituie un element esential pentru o dezvoltare durabila a regiunii;

- Cresterea flexibilitatii pentru adaptarea in timp util a metodologiei de accesare a programelor externe conform noilor reglementari impuse de aderarea la Uniunea Europeana;
- Perfectionarea continua reprezinta garantia obtinerii de rezultate semnificative in domeniul managementului fondurilor externe.

Avand in vedere dificultatile intampinate de noile state membre in gestionarea fondurilor structurale, pregatirea in acest domeniu ar determina simplificarea si eficientizarea procedurilor de administrare a fondurilor structurale.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

Realizarea de cursuri de instruire pentru persoanele responsabile de identificarea surselor externe de finantare si gestionarea eficienta a acestora prin implementarea de proiecte.

Masura 5.7 - Dezvoltarea de servicii existente si infiintarea de noi servicii comunitare alternative

Obiectivul masurii

Evitarea institutionalizarii copiilor si persoanelor adulte si sprijinirea intereselor copiilor, tinerilor si adultilor asistati social in vederea integrarii lor in societate.

Justificarea masurii

Asistenta sociala este una din activitatile unde au avut loc majore schimbari legislative in 2003 odata cu introducerea Sistemului National de Asistenta Sociala (Legea 705/2001). In ultimii ani, au avut loc restructurari majore in sistemul de asistenta sociala, fiind infiintata la nivelul fiecarui judet o singura Directie, in subordinea Consiliului Judetean, care este responsabila cu furnizarea de servicii sociale pentru grupurile tinta: persoane cu dizabilitati, persoane varstnice, persoane singure care au nevoie de ingrijire, copiii si tinerii care au nevoie de masuri speciale de protectie. Conform legislatiei, aceasta directie dezvolta servicii de asistenta sociala si servicii de ingrijire socio-medicala, fie la domiciliu, fie in centre de zi sau centre rezidentiale.

Conform standardelor UE, fiecare astfel de centru va trebui sa nu depaseasca 50 asistati, ceea ce inseamna ca va trebui sa fie alocate finantari substantiale pentru infiintarea de alte centre si servicii sociale.

Foarte des, copiii abandonati provin din aceeasi familie, fapt care creeaza probleme mari la reintegrarea in familii adoptive. De asemenea, o problema speciala este cea a copiilor abandonati in spitale, imediat dupa nastere, care necesita ingrijire si facilitati speciale si pentru care reintegrarea in familia naturala sau adoptiva este foarte dificila.

Descrierea masurii (actiuni care vor fi finantate)

- crearea de servicii specializate pentru ingrijirea la domiciliu
- crearea de servicii alternative de protectie a tuturor categoriilor defavorizate;
- intensificarea colaborarii intre institutiile publice specializate si sectorul ONG care activeaza in domeniu